

2. Instanța de fond a constatat că inculpatul Tolmațhii Valerian, cunoscând cu certitudine, că potrivit art. 14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis: să conducă vehiculul în stare de ebrietate, pe 24 februarie 2020, la ora 00.30, conștientizând caracterul ilegal și social-periculos al acțiunilor sale, fără să dețină permis de conducere, știind cu certitudine că se află în stare de ebrietate alcoolică, intenționat a condus automobilul „BMW 316”, n.î. XXXXXX, până pe XXXXXX XXX, XXXXX, unde a fost stopat de către angajații Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General de Poliție.

În continuare, fiind suspectat de conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, în scopul stabilirii gradului stării de ebrietate și a naturii ei, Tolmațhii Valerian a fost supus testării alcoolscopice cu alcooltestul de model „DRAGER 8510 RO” cu nr. 3566 din 24.02.2020, iar conform certificatului electronic s-a constatat o concentrație de alcool în mărime de 0,44 mg/l în aerul expirat, care conform prevederilor art. 134¹² alin. (3) Cod penal, reprezintă stare de ebrietate cu grad avansat.

Instanța a reținut că inculpatul, fiind citat legal, nu s-a prezentat în ședința de judecată și a fost anunțat în căutare, fiind dispusă examinarea cauzei în lipsa lui.

În baza probelor administrate, acțiunile inculpatului urmează a fi încadrate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat și care nu deține permis de conducere.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a comis cu intenție o infracțiune ușoară, care se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau cu închisoare de până la 1 an, că au fost stabilite circumstanțe atenuante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care a atins vârsta de 18 ani, dar nu a atins vârsta de 21 de ani și recunoașterea vinovăției, și circumstanțe agravante - săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a fost condamnată pentru infracțiune similară.

Totodată, instanța a statuat că, acțiunile ilicite ale inculpatului vizează domeniul securității circulației și exploatării mijloacelor de transport, ca parte componentă a securității și ordinii publice, la etapa actuală mijloacele de transport prezintă un grad sporit de pericol, iar conducerea acestora de către persoane în stare de ebrietate reprezintă grad și mai avansat de pericol, mai ales când comiterea acestor fapte are loc în condiții de recidivă.

Or, inculpatul anterior a fost condamnat pentru săvârșirea infracțiunii similare, precum și pentru săvârșirea unor infracțiuni cu aplicarea violenței, iar comiterea repetată a acestor fapte prejudiciabile denotă nu doar atitudinea neconștiincioasă și de ridiculizare a actului judecătoresc prin care inculpatul anterior a fost condamnat, dar și intenția sa de a continua activitatea sa infracțională, motiv care impune instanța să aprecieze că în privința lui, aplicarea unei pedepse non-privative de libertate nu-și va face efectul propus.

Deci, o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este aplicarea pedepsei închisorii pe un termen de 8 luni, care este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și, în același timp, nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și

libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

3. La 12 ianuarie 2022, inculpatul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să-i fie aplicată o pedeapsă cu muncă neremunerată în folosul comunității.

Apelantul a invocat că, a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, este la vârstă la care își dorește să își întemeieze familie, a greșit și pe viitor nu va mai încălca legea.

4. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, apelul a fost respins, ca nefondat.

Instanța de apel a reținut că, la judecarea apelului, avocatul și inculpatul au solicitat admiterea apelului, iar procurorul Oleg Popov a solicitat respingerea apelului inculpatului, ca fiind *nefondat*.

Totodată, instanța de fond, la stabilirea pedepsei inculpatului, a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75 Cod penal și a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuează ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, care anterior a mai fost condamnat pentru infracțiune similară, just concluzionând că pedeapsa penală aplicată inculpatului sub formă de închisoare va asigura atingerea scopului pedepsei de reeducare a acestuia.

Astfel, este neîntemeiată solicitarea inculpatului de a-i fi aplicată o pedeapsă mai blândă, sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, or, pedeapsa care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni de către condamnat este aplicarea unei pedepse sub forma închisorii pe un termen de 8 luni, care este una echitabilă în raport cu infracțiunea săvârșită și în același timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

Mai mult, raportat la conduita inculpatului dovedită pe întreg parcursul urmăririi penale și cercetării judecătorești, la atitudinea față de faptele comise, comportamentul său, dar și luând în considerație faptul că acesta se caracterizează deja ca o persoană bănuită spre desfășurarea unei activități infracționale în timp, s-a eschivat de a se prezenta în instanța de fond, au permis instanței de a concluziona și faptul că corectarea și reeducarea lui este posibilă aplicându-i o pedeapsă cu închisoare în limitele sancțiunii normelor penale incriminate și prin prisma art. 70 alin. (3¹) Cod penal care prevede că, la aplicarea pedepsei persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care au săvârșit infracțiune la vârsta de la 18 până la 21 de ani, maximul pedepsei se reduce cu o treime. În cazul în care instanța, ținând cont de personalitatea infractorului, ajunge la concluzia că doar prin aplicarea pedepsei în limitele generale se va atinge scopul pedepsei penale, aceasta poate dispune o pedeapsă în limitele prevăzute de legea penală pentru infracțiunea săvârșită. Necesitatea aplicării pedepsei în limitele generale urmează a fi argumentată de către instanța de judecată.

5. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, declară recurs ordinar, în care solicită casarea deciziei menționate și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel

Recurentul invocă că instanța de apel nu a verificat dacă cererea de apel a inculpatului a fost declarată în termenul prevăzut de legea de procedură penală.

Cu toate că acuzarea a ridicat problema legalității declanșării de către inculpat a căii ordinare de atac apelul, sub aspectul tardivității, instanța de apel, la pct. 4 al deciziei a reținut că acuzatorul de stat a solicitat respingerea apelului ca fiind nefondat.

Or, concluzia privind introducerea tardivă a apelului declarat de inculpat rezultă din prevederile art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, potrivit căror, termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel.

Totodată, inculpatul, în mod deliberat, nu a dat curs citării făcute de instanța de fond și nu s-a prezentat în ședința de judecată pentru apărarea drepturilor și intereselor lui legale, motiv pentru care instanța a demarat investigațiile în vederea căutării lui, apoi a dispus examinarea cauzei în fond.

Iar, acceptarea spre examinare în fond a apelului inculpatului, declarat după o perioadă de 7 luni de la data pronunțării sentinței, în absența oricărei explicații plauzibile privind motivul pentru care acesta nu a depus apelul în termenul prevăzut la art. 402 alin. (1) Cod de procedură penală, a sfidat un întreg proces judiciar, în condițiile în care termenul litigios este unul de decădere și nu poate fi restabilit.

Mai mult, din conținutul art. 230-234, 402 Cod de procedură penală, se deduce că termenul de apel este termenul legal și imperativ, astfel încât nerespectarea lui atrage decăderea din exercițiul dreptului de a declara apel și nulitatea oricărei cereri de apel înaintate după expirarea termenului.

În drept, recursul este întemeiat pe art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penal - apelul a fost introdus tardiv.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 7) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, în temeiul când apelul a fost introdus tardiv.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În corespundere cu art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, participantul la proces care a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței și nu a fost informat despre adoptarea sentinței poate declara apel și peste termen, dar nu mai târziu de 15 zile de la data începerii executării pedepsei.

Sub acest aspect, se atestă că afirmația recurentului că apelul ar fi fost introdus tardiv nu a fost coroborată sub nicio formă cu prevederile art. 404 alin. (1) Cod de procedură penală, raportate la faptul că inculpatul a lipsit atât la judecarea, cât și la pronunțarea sentinței, fiind reținut la 05.01.2022 și declarând apel pe 12.01.2022 (*f.d. 103, pct. 3. din decizie*), în recursul ordinar lipsind cu desăvârșire o argumentare a ilegalității hotărârii atacate în aspectul vizat, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al procurorului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent. Ori, potrivit art. 24 alin. (2), 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării, nu exprimă alte interese decât interesele legii și se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs (*pct. 5. din decizie*).

Pe lângă aceasta, conform art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală, nu pot fi atacate cu recurs sentințele în privința cărora persoanele indicate în art. 401 nu au folosit calea apelului, dacă legea prevede această cale de atac. Persoana care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia instanței de apel prin care i s-a înrăutățit situația. Procurorul care nu a folosit apelul poate ataca cu recurs decizia prin care a fost admis apelul declarat din partea apărării.

În această consecutivitate, se reține că recurentul nu și-a coroborat acțiunile de declarare a recursului ordinar nici cu prevederile art. 420 alin. (4) Cod de procedură penală.

Ori, procurorul nu a folosit calea apelului, prin decizia contestată apelul apărării a fost respins ca nefondat, iar în recurs lipsește cu desăvârșire motivarea în ce mod o asemenea soluție a instanței de apel i-ar fi înrăutățit situația acuzatorului de stat.

Prin urmare, recursul procurorului nu are niciun suport legal în aspectul vizat, adică este vădit neîntemeiat (*pct. 3.-5. din decizie*).

Mai mult, potrivit art. 336 alin. (6) și (7) Cod de procedură penală, în termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Obiecțiile la procesul-verbal se examinează de către președintele ședinței de judecată care, pentru anumite concretizări, poate chema persoana care le-a formulat. Rezultatul examinării obiecțiilor, în caz de acceptare a lor, se formulează printr-o rezoluție pe textul obiecțiilor, iar în caz de respingere - prin încheiere motivată. Obiecțiile și încheierea asupra lor se anexează la procesul-verbal.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 25.05.2022, în instanța de apel procurorul Oleg Popov a solicitat „...să respingeți apelul ca fiind neîntemeiat și să mențineți sentința contestată fără modificări” (*f.d. 166-168*).

Asupra acestui proces-verbal procurorul nu a adus obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile înserate în actul procedural vizat sunt prezumate a fi veridice.

Prin urmare, argumentele recurentului că: „*acuzarea a ridicat problema legalității declanșării de către inculpat a căii ordinare de atac apelul, sub aspectul tardivității, instanța de apel, la pct. 4 al deciziei a reținut că acuzatorul de stat a solicitat respingerea apelului ca fiind nefondat*”, sunt absolut neîntemeiate, atestând poziții contradictorii, deci, nesigure, ale recurentului (*pct. 5. din decizie*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că, în raport cu circumstanțele în fapt și în drept invocate, recursul ordinar este unul vădit neîntemeiat.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

d e c i d e:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Oleg Popov, împotriva deciziei Colegiului Penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, în privința inculpatului Tolmațhii Valerian XXXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 28 decembrie 2022.

Președinte

Nadejda Toma

Judecători

Iurie Diaconu

Victor Boico